

[J. S. Foget.]

Dernæst vil jeg tillade mig at anbefale, at den højtærede Indenrigsminister, naar han nu skal til at beskæftige sig med en mere varig Lovgivning paa dette Omraade — og det bliver sikkert nødvendigt —, da opgiver dette Sammenrod af Stats- og private Laaneforetagender og i Overensstemmelse med Regeringspartiernes Indstilling, før de overtog Magten, for en Gangs Skyld søger at begrænse Spekulationskapitalens Magt her i Landet ved at oprette en Statsfinansiering af Førsteprioriteter til pari Kurs saavel til Boligbyggeri som til Landbruget. Jeg ved, der vil komme et Ramaskrig fra Privatkapitalens Tjenere, men det er paa høje Tid, at man fra Statens Side kommer i Besiddelse af et Middel til at begrænse Spekulationskapitalens Magt. Ved at oprette en saadan Statsfinansiering vil man samtidig kunne slaa Administrationen af de mange forskelligartede Laanformer, som Staten efterhaanden er blevet engageret i, sammen. Jeg haaber, at Ministeren vil efterkomme denne Henstilling, naar han nu skal til at tilrettelægge en lignende Lovgivning.

I øvrigt kan jeg meddele, at jeg agter at stemme for Forslaget ved tredje Behandling.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard): Jeg takker for den alt i alt velvillige Modtagelse; de forskellige Partier har givet det foreliggende Forslag.

Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (Kantsø) spurgte, om man kunde regne med, at Kreditforeningerne vilde benytte den Bemyndigelse, der er givet i § 10 med Hensyn til Udskydelse af Acceptfristen, og jeg kan svare, at det maa jeg absolut gaa ud fra. Bestemmelsen er indsat i Forstaaelse med Kreditforeningernes Repræsentanter.

Den ærede Ordfører for Venstre (Elmqvist) fremsatte forskellige Betragtninger, som jeg gerne vil knytte enkelte Bemærkninger til. Før det første gjorde det ærede Medlem meget stærkt opmærksom paa, at dette Forslag nok var et Forslag, der eventuelt kunde medføre, at en Byherre kom ud af en Risiko af en bestemt Karakter, men det vilde jo i Virkeligheden sige, at han samtidig gik ind i en ny Risiko, nemlig den, der knyttede sig til Forholdene ved det kortfristede Laans Udløb. Dette er klart. Jeg tror ikke, det er muligt, at nogen kan stille et Forslag, der ophæver Tidens Usikkerhed, og det gælder selvfølgelig ogsaa paa dette Omraade. Ingen ved, hvor-

ledes Pengemarkedets Forhold ligger, naar de kortfristede Laan udløber. Det gælder i øvrigt for en Række andre Forhold, lige fra andre private Laaneforhold til Statens. Naar Finansministeren optager et kortløbende Laan, ja, saa ved han ikke, hvordan Vilkaarene er, naar dette Laan udløber. Men jeg vil gerne hertil føje i Fortsættelse af det, jeg sagde i min første Tale, at det kan jo ikke nytte, at man af Hensyn til denne Risiko, af Frygt for Fremtiden, lader være med at foretage sig noget. Jeg ved ikke, hvordan det skulde gaa, hvis alle Landets Pengeinstitutter og Banker ræsonnerede saadan. I det hele taget tror jeg, at vi alle sammen maa gøre os fortrolige med, at der er en vis Risiko forbundet med at leve for Tiden. Denne Risiko maa man søge paa fornuftig Grundlag at imødegaa paa den bedst mulige Maade, men komme uden om den er der ingen, der evner.

Dernæst talte det ærede Medlem om, at Forslaget nødvendigvis betød, at man gik ind i et Laaneforhold med svingende Rente. Det kan jeg ikke give det ærede Medlem Ret i. Jeg vil gaa ud fra, at den Ledelse, dette Institut faar, vil gøre alt, hvad den formaar for at faa Løbetiden for de optagne Laan og de givne Laan til at falde saadan sammen, at der ikke bliver Tale om en svingende Rente i Laanetiden. Men det vilde selvfølgelig være urimeligt at sætte et Forbud ind i Loven. Der kunde komme Tilfælde, hvor en svingende Rente blev nødvendig.

Det ærede Medlem har naturligvis Ret i, at der vil være Tilfælde, hvor det maaske ikke kan være tilraadeligt for en Mand, som har bygget, at optage et saadant kortfristet Laan. Det ærede Medlem nævnte det Tilfælde, hvor en Mand har bygget med det Formaal at faa Ejendommen solgt; og hvor et Salg vilde blive vanskeliggjort ved et kortfristet Laan. Ja, det er muligt, men jeg gentager, at dette Forslag ikke kan fjerne alle Vanskeligheder, og det er heller ikke Tanken dermed. Tanken med Forslaget er at skabe en ny Mulighed, og ligesom den enkelte Byherre i Øjeblikket staar over for forskellige Muligheder, maa han ogsaa i Fremtiden skønne over, om det ud fra hans personlige og individuelle Forhold vil være fornuftigt af ham med det samme at tage et langfristet Laan eller optage et kortfristet Laan, der tilbydes af dette Institut.

I denne Forbindelse nævnte det ærede Medlem, at der er visse Kreditforeninger, som aabner 5 pCt. Serier. Ja, det er rigtigt. Vi har endnu ikke set, hvilke Kurser disse